

даної економічної моделі стверджують, що завдяки їй за 5 років в Європі можна створити 500000 робочих місць, а до 2030 року – 2 мільйони [2]. У світовій практиці останніх десятиліть розвинені країни Європи вже оцінили значення циркулярної економіки у забезпеченні сталого розвитку. За попередніми прогнозами, побудова циркулярної економіки в Європі призведе до щорічної економії 500 євро в кожному домогосподарстві на витратах енергії.

За розрахунками ЄС «впровадження ресурсоефективних технологій виробництва на всіх ланках виробничих ланцюгів дозволить зменшити промисловий попит на сировину на 17-24% до 2030 року та зменшити річні витрати підприємств на 630 мільярдів євро» [3]. Перехід до циркулярної економіки в територіальних громадах має певні перешкоди: по-перше, ринок вторинної сировини є непрозорим – понад 50% знаходиться в тіні, а ринок переробки та безвідходних технологій знаходиться на ранній стадії розвитку; по-друге, в Україні є проблема відсутності тарифів на переробку вторинних ресурсів; по-третє, не вирішеним залишається питання логістики і доріг.

Підтримка впровадження та переходу до циркулярної економіки на державному рівні може значно прискорити темпи відновлення економіки України в післявоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Сергієнко Л.В. (2017), *Впровадження циркулярної економіки в Україні: державноуправлінський аспект: автореферат докторської дисертації, Житомирський державний технологічний університет, Житомир, Україна.*

2. *Сталий розвиток компаній. Шляхи розв'язання проблем зі сміттям - перший крок до циркулярної економіки - URL: <https://www.ukrinform.ua/rubricpresshall/2877667-stalij-rozvitok-kompanij-slahi-roz vazanna-problem-zi-smittam-persij-krok-do-cirkularnoiekonomiki.html>.*

3. Андерс Війкман та Крістіан Сконберг. *Циркулярна економіка та переваги для суспільства. URL: <http://www.clubofrome.org.ua/wp-content/uploads/2017/08/The-Circular-EconomyCoR-UA-2.pdf>.*

СТВОРЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНОГО ПАРКУ ЯК ОСНОВА ДЛЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Приходько Б.О., здобувач вищої освіти

Бірюков О.В., канд. техн. наук, доцент

Східноукраїнський національний університету ім. Володимира Даля

Ефективне використання фінансових, земельних, майнових та інших ресурсів громад можливо завдяки активному формуванню об'єктів інноваційної інфраструктури. До таких об'єктів, серед інших, відносяться технологічні, наукові та індустріальні парки, діяльність яких позитивно впливає не тільки на розвиток окремих громад, але і регіонів та держави в цілому.

Аналіз змісту законодавчих актів [1-3] та динаміки змін, які вносилися до них, показує, що найбільше уваги держава приділяє розвитку саме

індустріальних парків (ІП). Так, для стимулювання їх дальності, передбачається повна або часткова компенсація відсоткової ставки за кредитами (позиками) на облаштування та/або здійснення господарської діяльності у межах ІП; надаються податкове та митне стимулювання; здійснюється компенсація витрат на підключення та приєднання до інженерно-транспортних мереж та надаються кошти на безповоротній основі для облаштування ІП та/або забезпечення будівництва об'єктів суміжної інфраструктури у порядку, встановленому КМУ [3]. Такі суттєві заходи стимулювання доступні лише об'єктам, які пройшли державну реєстрацію (тобто виконали необхідні умови та процедури щодо порядку створення індустріальних парків) і були включені до відповідного Реєстру. Загальний порядок дій щодо створення індустріального парку відповідно до [3] наведено на рис. 1а. На рис. 1.б та рис. 2 запропоновано більш детальний порядок створення ІП за участю різних зацікавлених сторін.

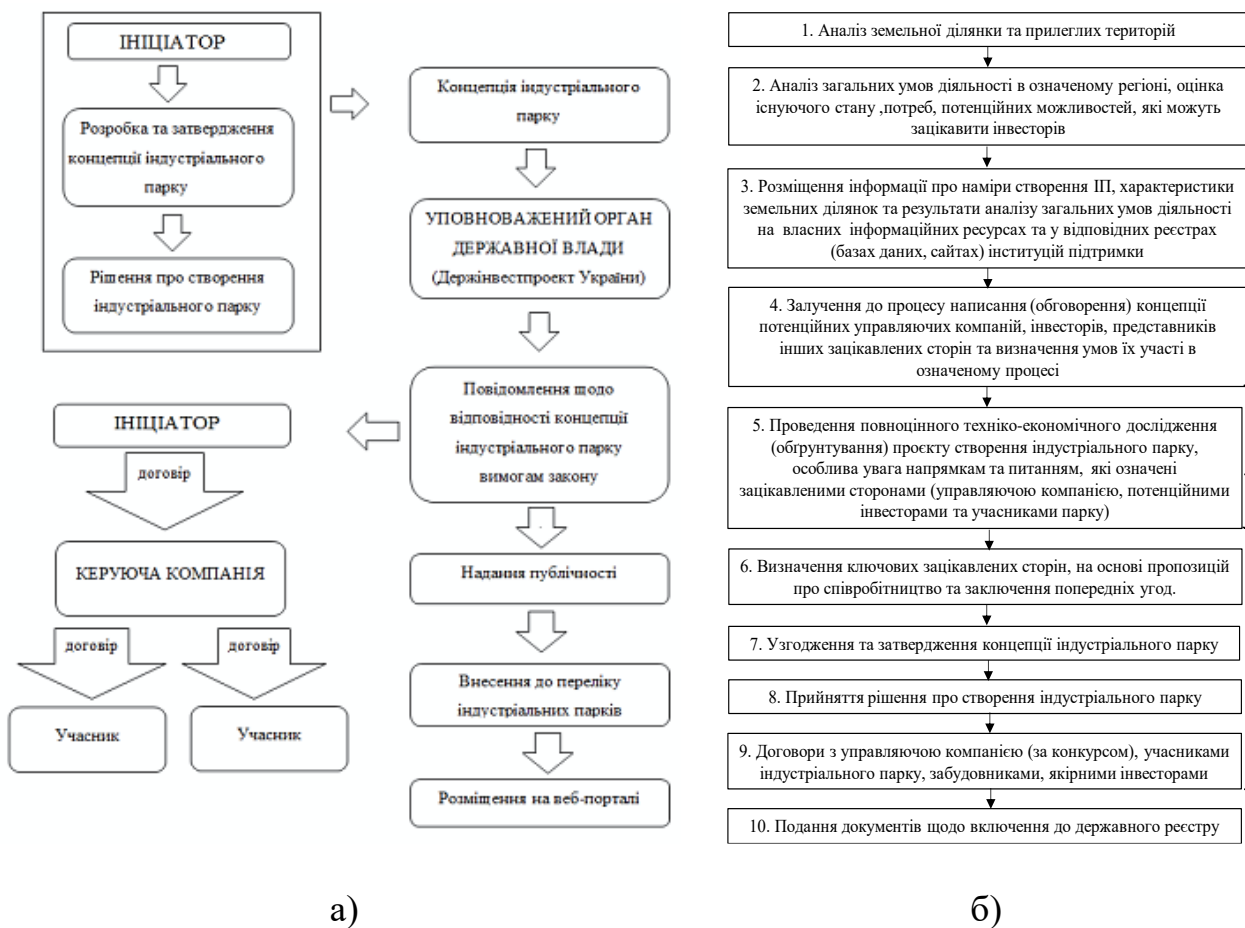

Рис. 1. Порядок створення ІП: а) - існуючий; б) - запропонований

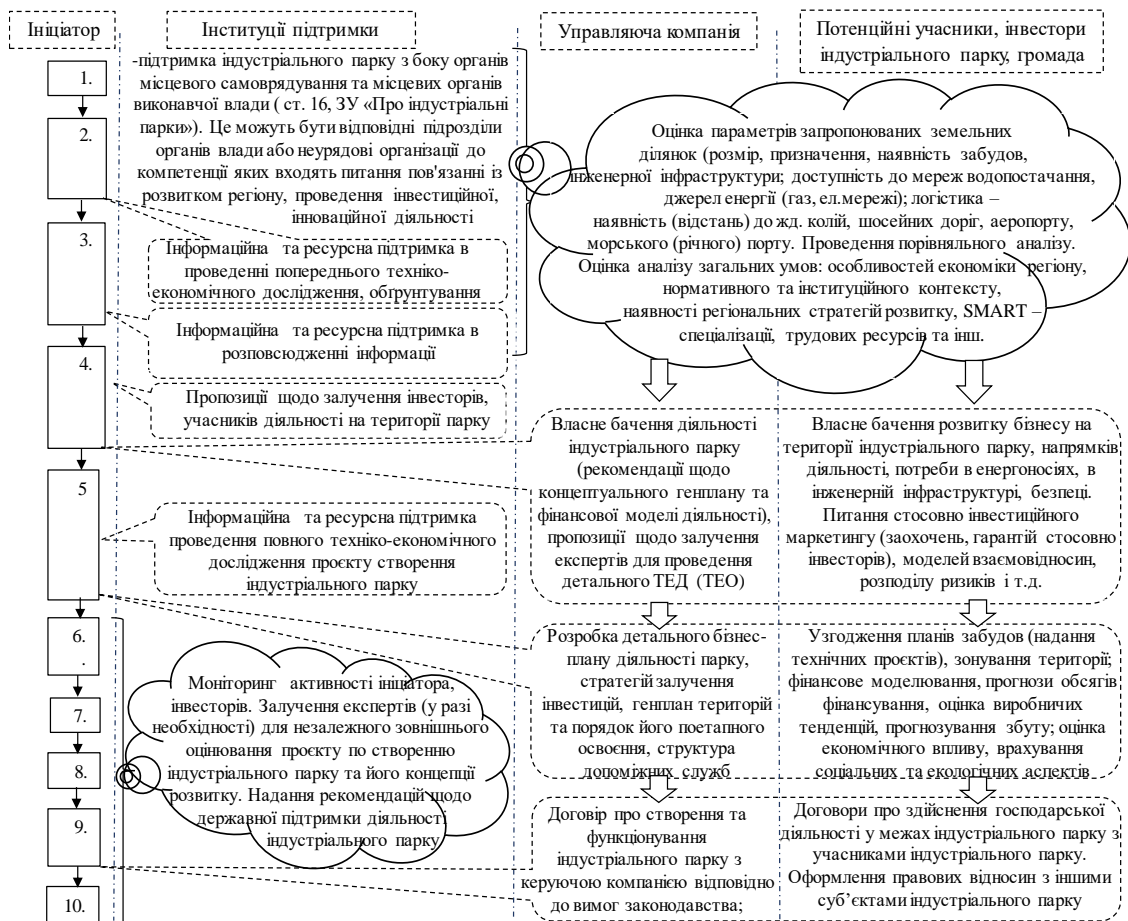

Рис. 2. Участь зацікавлених сторін у створенні ІП

Згідно з даними Мінекономрозвитку на початок 2022 року у реєстрі ІП було 53 об'єкти. Але судячи з показників освоєння площ земельних ділянок досить успішно працює лише 14. Внесені у 2021 році зміни до законодавства, щодо стимулювання діяльності ІП, та плани уряду надати підтримку в найближчі два роки не менш ніж 25 паркам, привернули до цього питання значну увагу ініціаторів: органів державної влади, місцевого самоврядування, юридичних або фізичних осіб – власників земельних ділянок, які можуть бути використані для створення ІП. Тому вже на початку 2022 року визначилась тенденція щодо збільшення ІП, які відповідно до змісту рис. 1.а розробили концепції та пройшли процедури реєстрації. Але при цьому спостерігається ряд проблем: урядом не визначені чіткі критерії відбору ІП, яким буде надана підтримка; значна кількість ініціаторів, з надією отримати підтримку від уряду, в стислі терміни проходять реєстрацію витрачаючи на це досить значні кошти (особливо на розробку більш менш якісних концепцій діяльності); відсутність системи попередньої оцінки потенціалу ІП та їх відбору на рівні громад, регіонів, приводить не тільки до втрати часу та коштів ініціаторів, але не дозволяє їм об'єднати свої зусилля для створення спільної конкурентоспроможної пропозиції, яка потенційно може привернути увагу уряду. Запропонований порядок створення індустріальних парків (рис. 1б, рис. 2) за участю різних зацікавлених сторін (ініціаторів, інституцій підтримки,

управляючої компанії, учасників парку) спрямовано на часткове вирішення означених вище проблем та дозволить розглядати створення інноваційної інфраструктури як основи для розвитку громад.

Список використаних джерел:

1. Про наукові парки: Закон України від 25.06.2009 р. № 1563-VI. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 51. С. 757.
2. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999 р. № 991-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 40. С. 363.
3. Про індустриальні парки: Закон України від 21.06.2012 р. № 5018-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 22. С. 212.

ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Теремецький В.І., д-р юрид. наук, професор
Західноукраїнський національний університет

Як відомо, в будь-якій демократичній державі функціонує система місцевого самоврядування. Саме органи місцевого самоврядування відіграють ключову роль у заохоченні та захисті прав людини, що є суттєвою ланкою у відносинах між владою та громадянами.

Кожна країна світу хоче, щоб її місцева влада працювала добре. Успішне функціонування будь-якої місцевої влади значною мірою залежить не стільки від обсягу її повноважень, скільки від її фінансового забезпечення, володіння та вільного розпорядження матеріальними, людськими, фінансовими та іншими ресурсами, необхідними для ефективного виконання своїх функцій. У цьому контексті Європейська хартія місцевого самоврядування містить ключові принципи, що визначають важливість та обсяг фінансової автономії європейських органів місцевого самоврядування [1]. Йдеться про її Преамбулу та статті 3.1, 4.2, 4.4, 4.5. Аналіз цих положень Європейської хартії місцевого самоврядування доводить, що фінансова автономія є важливим інструментом для місцевих органів влади та означає: 1) мати відповідні фінансові ресурси згідно з їх повноваженнями; 2) розпоряджатися цими фінансовими ресурсами та використовувати їх під свою відповідальність, без державного втручання, для ефективного регулювання та управління справами місцевого самоврядування; 3) отримувати допомогу в нарощуванні потенціалу для одержання власних доходів; 4) отримувати відповідні консультації з усіх фінансових питань, які стосуються самоврядування, щодо розподілу перерозподілених ресурсів.

Наявність фінансової автономії та прийняття власних рішень щодо оподаткування залежить від децентралізації. Вважаємо, що регіональна чи місцева влада здатна самостійно визначати власні бази оподаткування, ставки оподаткування та інші характеристики податку, повинна мати високий ступінь